Betänkande ShUB 13/2026 rd– RP 147/2026 rd

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av överenskommelsen med Republiken Uruguay om social trygghet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av överenskommelsen med Republiken Uruguay om social trygghet (RP 147/2026 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- jurist Silja Dahlgren, social- och hälsovårdsministeriet
- utvecklingschef Inka Hassinen, Pensionsskyddscentralen.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Ålands landskapsregering.

Inget yttrande av
- utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner en överenskommelse om social trygghet mellan Republiken Finland och Republiken Uruguay, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

Överenskommelsen gäller den lagstiftning som tillämpas på pensionsförsäkring i fråga om arbetstagare och företagare som rör sig från en fördragsstat till en annan, och i överenskommelsen fastställs alltså vilken fördragsstats lagstiftning som ska tillämpas. Utgångspunkten i överenskommelsen är att en person som arbetar som arbetstagare eller som företagare omfattas av pensionsförsäkringen i den stat där arbetet utförs. Arbetstagare som arbetsgivaren sänt ut till den andra fördragsstatens territorium för högst två års tid omfattas dock av det utsändande landets pensionsförsäkring. Under tiden för utlandskommenderingen betalas pensionsförsäkringsavgifterna till avgångslandet, och i den stat där arbetet utförs tas det inte ut några avgifter enligt den statens lagstiftning. Denna tidsperiod kan förlängas med ytterligare två

år, om den behöriga myndigheten i Uruguay och den behöriga institutionen i Finland på förhand har gett sitt samtycke. Överenskommelsen innehåller motsvarande bestämmelser i fråga om företagare som tillfälligt arbetar inom den andra fördragsstatens territorium.

Överenskommelsen gäller också utbetalning av arbetsrelaterade pensioner från ett land till ett annat, om pensionstagaren inte längre är bosatt i det land som betalar pensionen. Dessutom innehåller överenskommelsen i enlighet med internationell praxis bestämmelser om beaktande av försäkringsperioder, beräkning av pensioner, verkställighet av överenskommelsen och administrativt samarbete. Överenskommelsens bestämmelser om sammanläggning av försäkringsperioder har betydelse i synnerhet med tanke på rätten till pension för personer som varit försäkrade i Uruguay, eftersom pensionssystemet i Uruguay förutsätter en försäkringstid på upp till 30 år för att en person ska få rätt till ålderspension.

Överenskommelsen ska träda i kraft den första dagen i den tredje månaden efter den månad då fördragsstaterna genom diplomatisk notväxling underrättat varandra om att deras respektive konstitutionella krav för ikraftträdandet av överenskommelsen har fullgjorts. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner en överenskommelse om social trygghet mellan Republiken Finland och Republiken Uruguay, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Syftet med överenskommelsen är att säkerställa arbetsrelaterade pensionsrättigheter för personer som rör sig mellan Finland och Uruguay och att undvika dubbla pensionsförsäkringsavgifter under utlandstjänstgöring inom den andra fördragsstatens territorium. För att syftena ska nås krävs samarbete mellan de verkställande organen, och genom överenskommelsen skapas förfaranden för administrativt samarbete.

Sammantaget anser social- och hälsovårdsutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker ett godkännande av överenskommelsen. Överenskommelsen säkerställer pensionsrättigheterna för personer som rör sig mellan Finland och Uruguay. Det att dubbla pensionsförsäkringsavgifter under utlandskommendering undviks med stöd av de bestämmelser i överenskommelsen som gäller arbetstagare och företagare förbättrar dessutom företagens konkurrenskraft i förhållande till andra företag som är verksamma på den internationella marknaden och inverkar på hur attraktivt det finländska regelverket är när det gäller Finland som placeringsort för företag.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Betänkande ShUB 13/2026 rd

Riksdagen godkänner den i Montevideo den 7 oktober 2025 mellan Republiken Finland och Republiken Uruguay ingångna överenskommelsen om social trygghet.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 147/2026 rd utan ändringar.

Helsingfors 30.9.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Hilkka Kemppi cent
medlem Aki Lindén sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Anne Rintamäki saf
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Oskari Valtola saml
ersättare Milla Lahdenperä saml
ersättare Hanna Laine-Nousimaa sd
ersättare Laura Meriluoto vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.